

Svaz pěstitelů chmele hodnotil rok na chmelařském kongresu

Pod záštitou ministra zemědělství Miroslava Tomana uspořádal Svaz pěstitelů chmele svůj tradiční kongres, na kterém byly mimo jiné vyhodnoceny výsledky sektoru za rok 2018.

Předseda Svazu Ing. Luboš Hejda na úvod kongresu uvedl, že věková struktura porostů je dobrá, když 62 % chmelnic je ve stáří do 15 let. Horší situace je u konstrukcí chmelnic, kdy až 72 % konstrukcí je starších 20 let. V roce 2018 počasí ovlivnilo pěstitele ve všech významných pěstitelských oblastech, tedy na Žatecku, Úštěcku i Tršicku.

Mimořádné klimatické a půdní podmínky chmelařských oblastí přispívají k výjimečnému aromatickému charakteru českých chmelů, nicméně velmi suché podmínky roku 2018 negativně ovlivnily výnosy hlavní pěstované odrůdy, kterou je Žatecký poloraný červeňák. Tato odrůda ze skupiny jemných aromatických chmelů je nosnou plodinou a v roce 2018 se sklízela na 4 349 ha. Předseda Svazu dále podrobněji hodnotil klimatické podmínky roku 2018, přičemž srovnával počet tropických dní, množství srážek a výnosy v jednotlivých letech. Zajímavostí je, že od roku 1920 se výnos Žateckého poloraného červeňáku pohyboval od 0,4 do 1,52 t/ha, přičemž v loňském roce dosáhl, vzhledem ke klimatickým podmínkám, výnos jenom 0,94 t/ha (celková produkce byla 4 090 tun). Celková sklizeň dosáhla 5126 tun. Ekonomiku pěstování chmele negativně ovlivňuje dlouhodobé zvyšování nákladů.

Problémem v sektoru je dnes i nedostatek pracovních sil a stále více také zajištění dostatečných vodních zdrojů pro závlahy, tedy jejich vyhledávání, dovedení vody k pozemkům se závlahovými systémy a různá omezení vyplývající ze zákona jako jsou pásma ochrany podzemních a povrchových vod. Předseda Svazu vidí do budoucna následující výzvy; ozdravování sadby pro obnovu trvalých porostů, šlechtění nových odrůd chmele, a nakonec také zaměření se na potřeby pivovarů s ohledem na aktuální preference spotřebitelů. Hejda na závěr upozornil na systém certifikace produkce chmelu, kde Svaz požaduje, aby certifikaci i nadále prováděl stát.

Za Unii obchodníků a zpracovatelů chmele v České republice vystoupil její bývalý prezident Ing. Pavel Šponer. Zdůraznil, že propad v roce 2018 měl negativní vliv i na obchodní partnery a celý sektor. Současným trendem ve světě je podle Šponera růst počtu pivovarů, především těch s celkově menším objemem produkce. Počet řemeslných pivovarů je na vzestupu i v České republice. V současné době je tak v ČR přibližně už 440 pivovarů. Ve svém vystoupení se Šponer zaměřil také na hodnocení dalších trendů ve světě jako jsou ceny, produkce, zásoby a spotřeba. Na závěr svého vystoupení připomenul nutnost zachování nezávislého ověřování chmele, které v současnosti vykonává stát.

Náměstek ministra zemědělství Ing. Petr Jílek se ve svém vystoupení zaměřil na shrnutí systému podpor chmelařskému sektoru v roce 2018. Podrobně pak informoval o systému podpor z národních dotací a také investičních podporách z Programu rozvoje venkova. V 7. kole příjmu žádostí PRV, konkrétně v opatření 4.1.1 byli chmelaři výrazněji úspěšnější než v kole 5. Kromě dalších byla v roce 2018 podpořená kapková závlaha u pěstitelů chmele na rozloze přibližně 66 ha. Od 1. 1. 2019 budou navíc pěstitelé chmelu moci získat podporu prostřednictvím vratky spotřební daně s vyšší sazbou (až 90 %) v rámci tzv. zelené nafty. Náměstek věnoval pozornost i aktuálním problémům v oblasti pěstování chmele, přičemž se zaměřil na zužování portfolia přípravků na ochranu rostlin, které mají pěstitelé chmele k dispozici. V závěru vystoupení informoval o průběhu vyjednávání ke Společné

zemědělské politice a o prioritách ministerstva při tomto procesu.

Prezident Agrární komory České republiky Ing. Zdeněk Jandejsek, CSc. ve svém vystoupení ocenil práci pěstitelů chmele i Svazu pěstitelů chmele, který dnes sdružuje 91 pěstitelů z celkového počtu 119. Jandejsek připomněl, že tradice pěstování chmele v České republice je dlouhá a kvalita tuzemského chmele světově proslulá, a proto je nutné, aby se pěstitelské plochy chmele nadále zvyšovaly. Prezident zdůraznil, že tak jako v jiných sektorech, je i v produkci chmele nutné finančně podporovat ty, kteří úspěšně produkují a mají pro svoji produkci odbyt a poptávku. V řadě zemí Evropské unie je podle Jandejseka nyní podpora poskytovaná těm, kteří nic nevyrábějí a SZP se tak stává spíše politikou sociální, které chybí motivační efekt. Běžní občané si přitom myslí, že jde o podpory zemědělcům na jejich produkci. Podpory zemědělcům je podle Jandejseka nutné poskytovat tam, kde dochází k tomu, že zemědělci následně odvede daň z prodané produkce státu a vytváří na daném místě hodnoty a pracovní místa.

Prezident AK ČR mluvil také o koncepční podpoře prostřednictvím chystaného fondu těžko pojistitelných rizik, kde je prostor i pro chmelaře. Fond však může vzniknout jenom tehdy, když do systému budou zapojeny všechny subjekty, tedy i velké podniky. Unie by podle Jandejseka měla v rámci chystané reformy SZP začít brát do úvahy světové trendy a dělat to, co dělají vyspělé země, které se snaží podporovat produktivitu práce a efektivnost. Jako příklad Jandejsek uvedl nový zákon, který byl přijat Kongresem USA. Nový pětiletý zákon o zemědělství (Farm Bill) rozšiřuje komoditní programy a nástroje pro pojištění plodin, které byly již dříve zemědělcům v USA k dispozici. Při přímém srovnání jsou návrhy na opatření v nové Společné zemědělské politice pro roce 2020 v ostrém kontrastu s trendem ve Spojených státech. Unie snižuje celkové podpory pro zemědělce, a navíc trestá ty, kteří mají lepší hospodářské výsledky, a vůbec systematicky neřeší nestálost cen komodit a měnící se přírodní podmínky.

Podle Jandejseka není bez zajímavosti, že USA v rámci nové Farm Bill zvyšuje pojištění příjmů z produkce mléka, přičemž zvýhodňuje větší producenty a také zvyšuje finanční příspěvky na ochranu životního prostředí a na programy pro propagaci vývozu. Prezident AK ČR zdůraznil, že značné rozdíly nejsou jenom mezi Evropou a vyspělými zeměmi, ale také uvnitř samotné unie. Existují zde vysoké rozdíly ve výši přímých plateb (od 94 EUR do 400 EUR na hektar), různá intenzita hospodaření nebo výrazné rozdíly v národních dotacích. To všechno jsou faktory, které státy EU nesbližují, ale naopak rozdíly mezi zeměmi ještě prohlubují. Zdeněk Jandejsek se v poslední části svého vystoupení zmínil o stavu jednání k Společné zemědělské politice.

Priority Agrární komory ČR, které vycházejí z požadavků českých zemědělců, jako zástupce AKČR obhájí Jandejsek doma i na jednáních v zahraničí. Komora za tímto účelem organizuje různá jednání nejen se zástupci Evropské komise, Rady, ale i Evropským parlamentem. V polovině ledna se tak konalo jednání se europoslanci ve Štrasburku a 5. února proběhla konference v Bruselu, kde byla Agrární komora ČR společně se Stálým zastoupením hlavním pořadatelem. Prezident uvedl, že názory na zastropování se nyní v zemích EU sjednocují. To dokazuje i postoj Německa, které se nedávno ústy kancléřky Merkelové nechalo slyšet, že je proti zastropování plateb v dalším období. Proti zastropování plateb je tak nyní v Radě už 23 zemí. Na závěr prezident upozornil na význam voleb do Evropského parlamentu a práci europoslanců. Z hostů dále vystoupil Ing. Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu ČR, který se zaměřil na dosahované výsledky pěstitelů chmelu, jejich současné problémy a nejbližší aktivity pro propagaci zemědělství. Na závěr zkritizoval práci europoslanců a požádal o zapojení se do květnových voleb poslanců. V rámci diskuze vystoupil i pan Michal Vokřál, který upozornil na důležité témata související s přípravky na ochranu rostlin, nesmyslné zákazy některých účinných látek, které jsou nahrazovány většími dávkami látek se širším spektrem účinnosti, přičemž se u nás zakázané látky nadále používají v třetích zemích a takto ošetřené produkty se vozí do zemí EU.

Mgr. et Ing. Jarmila Dúbravská, PhD.

Úřad Agrární komory České republiky

---

08. 02. 2019

zdroj: <http://www.apic-ak.cz/> - Svaz pěstitelů chmele hodnotil rok na chmelařském kongresu